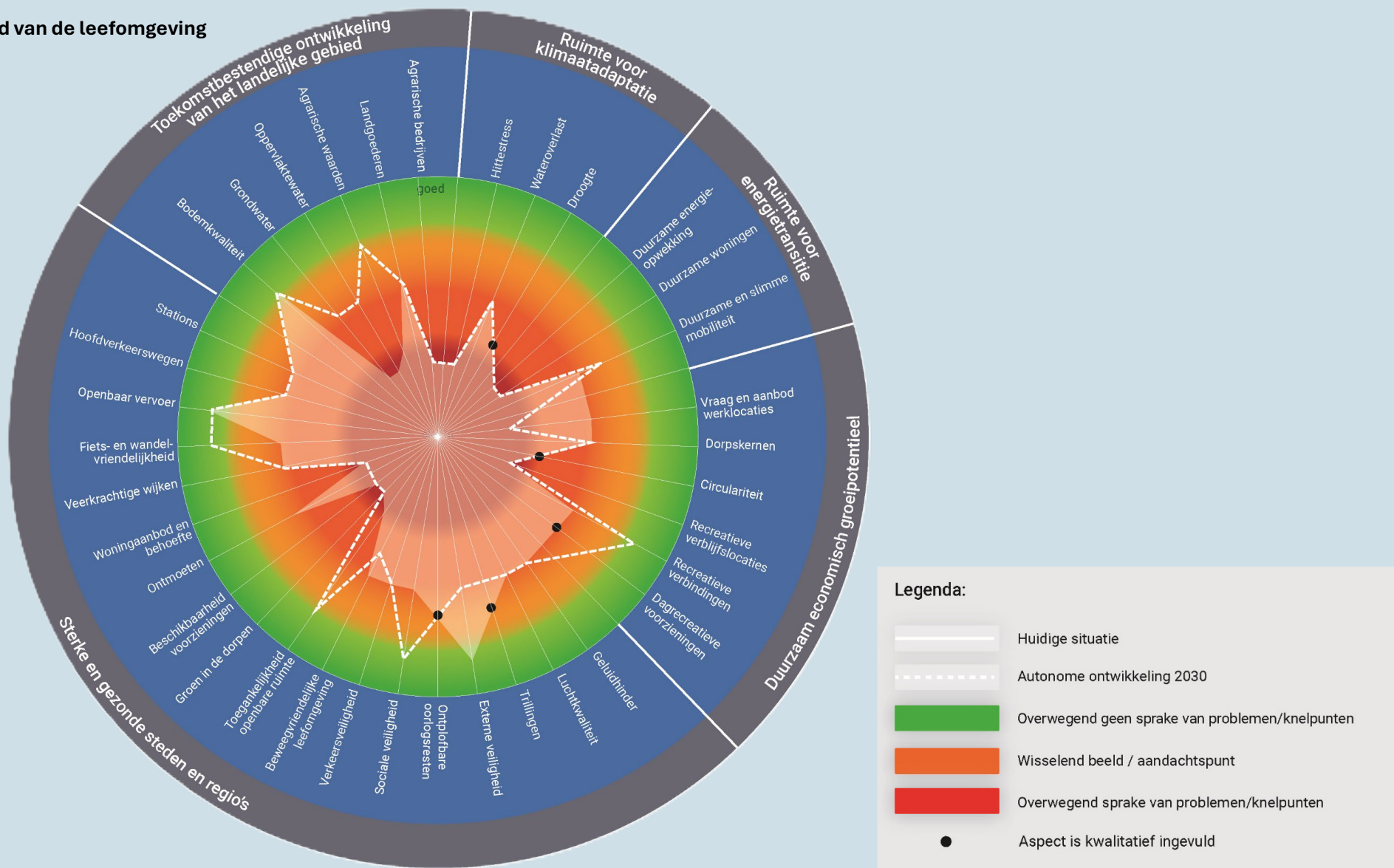

Hoe is het gesteld met de leefomgeving in Rheden?

De gemeente Rheden werkt aan haar Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie beschrijft de gemeente ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Het beschrijft hoe ze de fysieke omgeving wil ontwikkelen, en welke keuzes ze maken op gebieden als ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en cultureel erfgoed. Voordat de gemeente kan beginnen aan het bedenken van scenario's voor de Omgevingsvisie is het belangrijk om inzicht te hebben in hoe de leefomgeving in Rheden er op dit moment voor staat. Hiervoor heeft de gemeente een zogenaamde 'foto van de leefomgeving' opgesteld. Dit is een spreekwoordelijke foto waarin beschreven is hoe het nu is en hoe de gemeente zich ontwikkelt als het bestaande beleid wordt uitgevoerd, dit wordt de huidige situatie en autonome ontwikkeling genoemd en is beschreven voor de kernkwaliteiten en voor verschillende

omgevingsaspecten. Voor zowel de huidige situatie als autonome ontwikkeling. Voor elk omgevingsaspect is een score gegeven. In het geval de score 'groen' is, staat de leefomgeving er overwegend goed voor. Bij de score 'oranje' zijn er enkele aandachtspunten. In het geval de score 'rood' is gegeven dan zijn er overwegend knelpunten. Aanvullend is voor de autonome ontwikkeling aangegeven of er sprake is van een verbeterende, verslechterende of gelijkblijvende trend. Dit vormt belangrijke input voor de Omgevingsvisie omdat het nieuwe beleid uit deze visie de bestaande knelpunten idealiter oplost. De conclusies uit de 'foto van de leefomgeving' zijn visueel weergegeven in het rad van de leefomgeving, deze is hieronder te zien.

Rad van de leefomgeving

De belangrijkste conclusies

Huidige situatie

Omgevingsaspecten die in de huidige situatie een knelpunt vormen (kwaliteitsniveau 'rood'): *hittestress, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, recreatieve verblijfslocaties, groen in dorpen, beschikbaarheid voorzieningen, woningaanbod en behoefte, grondwater, oppervlaktewater en agrarische bedrijven.*

Omgevingsaspecten die in de huidige situatie een aandachtspunt vormen (kwaliteitsniveau 'oranje'): *wateroverlast, duurzame en slimme mobiliteit, vraag en aanbod werklocaties, dorpskernen, recreatieve verbindingen, geluidhinder, luchtkwaliteit, sociale veiligheid, verkeersveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, toegankelijkheid openbare ruimte, ontmoeten, veerkrachtige wijken, fiets- en wandelvriendelijkheid, hoofdverkeerswegen, stations, bodemkwaliteit, agrarische waarden en landgoederen.*

Autonome ontwikkeling

De volgende omgevingsaspecten blijven in de autonome ontwikkeling 'rood' met een gelijkblijvende trend: *hittestress, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, recreatieve verblijfslocaties, groen in dorpen, beschikbaarheid voorzieningen, woningaanbod en behoefte, agrarische bedrijven.* Er zijn geen aspecten die verder verslechteren binnen kwaliteitsniveau 'rood'.

De volgende omgevingsaspecten laten autonoom een verslechterende trend zien van kwaliteitsniveau 'oranje' naar 'rood' en vormen een nieuw knelpunt: *vraag en aanbod werklocaties en ontmoeten.*

Het omgevingsaspect *beweegvriendelijke leefomgeving* heeft autonoom een verslechterende trend binnen 'oranje', dit blijft een aandachtspunt.

De omgevingsaspecten *toegankelijkheid openbare ruimte, grondwater, oppervlaktewater en agrarische waarden* laten een verbeterende trend zien van kwaliteitsniveau 'rood' naar 'oranje'. Deze aspecten blijven een aandachtspunt vormen.

Het omgevingsaspect *externe veiligheid* laat een verslechterende trend zien van kwaliteitsniveau 'groen' naar 'oranje', daarmee vormt het een nieuw aandachtspunt.

Toelichting omgevingseffectenscan (OES) voor scenario's Omgevingsvisie Rheden

De gemeente Rheden werkt aan haar Omgevingsvisie. In de Omgevingsvisie beschrijft de gemeente ambities en beleidsdoelen voor de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. Het beschrijft hoe ze de fysieke omgeving wil ontwikkelen, en welke keuzes ze maken op gebieden als ruimte, water, milieu, natuur, landschap, verkeer en cultureel erfgoed.

De gemeente heeft verschillende scenario's opgesteld waarmee ze de verschillende invullingen van het nieuwe beleid verkennen. Om een compleet beeld te krijgen wil de gemeente ook graag de effecten van het nieuwe beleid in beeld hebben. Dit wordt gedaan met een omgevingseffectenscan (OES). Hieronder is een toelichting gegeven op de gehanteerde methodiek in de OES.

Kernwaarden	Omgevingsaspecten	Toelichting kleuren
 Rijke cultuurhistorie	 Ruimte voor klimaatadaptatie	 Enkel of overwegend kansen, kernwaarde of omgevingsaspect wordt versterkt
 Dorpen met eigen identiteit	 Ruimte voor energietransitie	 Enkel of overwegend risico's, er wordt afbreuk gedaan aan kernwaarde of omgevingsaspect
 Fraaie natuur en landschappen	 Duurzaam economisch groeipotentieel	 Vergelijkbaar aantal kansen en risico's
	 Sterke en gezonde dorpen	 Geen effect
	 Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied	

De beoordeling
Voor elk scenario zijn vijf beleidsuitspraken geformuleerd. Deze beleidsuitspraken zijn voor onderstaande kernwaarde en omgevingsaspecten beoordeeld op kansen op positieve effecten en risico's op negatieve effecten. Omdat het om een hoog abstractieniveau gaat, gaat het hier om een inschatting op basis van expert judgement, niet om een (model)berekening. Hiervoor zijn de omgevingsaspecten eerst gescoped, dat wil zeggen dat alleen die aspecten beoordeeld zijn die logischerwijs een verband hebben met de uitspraak. Op basis van de beoordeling zijn in dit document aanbevelingen voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie.

Kernwaarden en omgevingsaspecten

De gemeente heeft in de ‘foto van de leefomgeving’ in beeld gebracht hoe de gemeente er op dit moment voor staat (huidige situatie) en hoe de gemeente zich ontwikkelt als het geldende beleid uitgevoerd wordt (autonome ontwikkeling). In de foto van de leefomgeving heeft de gemeente de belangrijkste kernwaarden toegelicht, deze zijn als volgt:

- Rijke cultuurhistorie (*archeologie, cultuurhistorie en cultuurlandschap*)
- De zeven verschillende dorpen met eigen identiteit (*ruimtelijke kwaliteit*)
- De fraaie natuur en landschappen (*landschappelijke waarden, Natura 2000 Veluwe & Rijntakken deelgebied IJssel en biodiversiteit*)

Daarnaast heeft de gemeente nagedacht over onderwerpen waar de omgevingsvisie over zou moeten gaan. Dit worden omgevingsaspecten genoemd. Voor deze omgevingsaspecten zijn de huidige situatie en autonome ontwikkeling beschreven in de foto van de leefomgeving. In het OES worden de scenario's en later het voorkeursscenario gespiegeld aan de omgevingsaspecten en beoordeeld op positieve of negatieve effecten. In de foto van de leefomgeving heeft de gemeente onderscheid gemaakt in vijf verschillende onderwerpen, daar horen de volgende omgevingsaspecten bij:

- Ruimte voor klimaatadaptatie (*hittestress, wateroverlast en droogte*)
- Ruimte voor energietransitie (*duurzame energieopwekking, duurzame woningen en duurzame en slimme mobiliteit*)
- Duurzaam economisch groeipotentieel (*vraag en aanbod werklocaties, dorpskernen, circulariteit, recreatieve verblijfslocaties, recreatieve verbindingen en dagrecreatieve voorzieningen*)
- Sterke en gezonde steden en regio's (*geluidhinder, luchtkwaliteit, trillingen, externe veiligheid, ontplofbare oorlogsresten, sociale veiligheid, verkeersveiligheid, beweegvriendelijke leefomgeving, toegankelijkheid openbare ruimte, groen in dorpen, beschikbaarheid voorzieningen, ontmoeten, woningaanbod en behoefte, veerkrachtige wijken, fiets- en wandelvriendelijkheid, openbaar vervoer, hoofdverkeerswegen en stations*)
- Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied (*bodemkwaliteit, grondwater, oppervlaktewater, agrarische waarden, landgoederen en agrarische bedrijven*).

De scenario's

De gemeente heeft vier scenario's opgesteld (op basis van de PBL-scenario's), welke op effecten beoordeeld zijn. Hieronder zijn de scenario's op hoofdlijnen beschreven.

Scenario 1: Ondernemend Rheden

Sleutelkenmerken: Individualistische samenleving, marktdenken, grote bedrijven nemen het voortouw.

Ruimtelijke structuur: Sterke verstedelijking in de Middenstad (uitgebreide Randstad), contrast met Kranland (rustiger gebieden). Grootschalige oplossingen

Focus: Technologische vooruitgang, economische efficiëntie, true pricing.

Scenario 2: Flexibel Rheden

Sleutelkenmerken: Samenleving georganiseerd in digitale leefstijlgroepen, prioriteit verschilt per 'bubbel'.

Ruimtelijke structuur: Verspreide verstedelijking, tijdelijke bestemmingen, lappendeken van ruimtelijke patronen.

Focus: Digitalisering, flexibiliteit, technologische oplossingen.

Scenario 3: Groen Rheden

Sleutelkenmerken: Mensen zien zich als onderdeel van de natuur, publieke waarden belangrijk.

Ruimtelijke structuur: Kralensnoeren van bebouwing rond openbaarvervoerknooppunten, groenblauwe netwerken.

Focus: Natuurlijke oplossingen, klimaatadaptatie, beperking van consumptievrijheid

Scenario 4: Geworteld Rheden

Sleutelkenmerken: Lokale en regionale gemeenschappen, zelfvoorziening, kleinschaligheid.

Ruimtelijke structuur: Mozaïek van regionale landschappen, verspreide ontwikkeling rond kleinere steden en dorpen.

Focus: Gemeenschapszin, regionale identiteit, natuurinclusieve landbouw.

De effecten van scenario ‘ondernemend Rheden’

	Effect op kernwaarden	Effect op omgevingsaspecten
Ruimte voor klimaatadaptatie De gemeente richt zich op toekomstbestendige waterbeheermaatregelen, zoals verhoogde dijken en retentiegebieden, om overstromingsrisico’s te verminderen. Technologische aanpassingen zorgen ervoor dat dorpen en belangrijke wegen, waaronder de A348, bereikbaar blijven onder extreme weersomstandigheden. In Velp, Rheden en Dieren worden wateropvangkratten en paalwoningen ingezet om veilig te kunnen bouwen en regenwater efficiënt af te voeren. Ook in De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren zorgen deze technieken ervoor dat bouwen op kwetsbare locaties mogelijk wordt. In het landelijke gebied wordt ruimte vrijgemaakt voor sterke dijken, zoetwaterretentie en waterberging, waarbij zelfs nieuwe woningen in overstromingsgebieden worden toegevoegd.	- Kans op nieuwe habitats en soorten door uitbreiding overstromingsgebieden. - Risico op verstoring archeologische waarden door aanleg van opvangkratten in de bodem - Risico op verstoring van cultuurlandschap, Natura 2000-gebieden en soorten door verhogen van de dijken en door retentie- en uitloopgebieden. 	- Kans op minder wateroverlast en droogte door (extra) retentie- en uitloopgebieden. - Risico op verstoring van de bodemkwaliteit en ontplofbare oorlofsresten door aanleg van opvangkratten in de bodem
Ruimte voor energietransitie De gemeente Rheden speelt geen rol in grootschalige energieopwekking en is afhankelijk van externe energiebronnen, waardoor goede verbindingen met energienetwerken essentieel zijn. Bedrijven in Velp, Rheden en Dieren moeten door grondstofschaarste inzetten op recycling en hernieuwbare materialen, met bedrijventerreinen die zich deels transformeren tot recycle-hubs. In landelijke gebieden wordt ruimte onderzocht voor kleinschalige kernenergieopwekking, zoals kleine modulaire reactoren langs de IJssel.	Risico op verstoring archeologische waarden en cultuurlandschap door aanleg van nieuwe kabels en leidingen voor grootschalige energieopwekking 	- Kans op meer circulaire bedrijfsvoering door inzet op recyclen en meer hernieuwbare grondstoffen - Risico op verstoring van de bodemkwaliteit en ontplofbare oorlofsresten door aanleg van nieuwe kabels voor verbinding met energienetwerken - Risico op meer externe veiligheidsrisico’s door opwek met kernenergie
Duurzaam economisch groeipotentieel De gemeente zet in op slimme energienetwerken en infrastructuur om lokale bedrijven te laten concurreren op internationaal niveau. In Velp, Rheden en Dieren groeit het ruimtebeslag van bedrijventerreinen met 40 procent om plaats te bieden aan duurzame industrieën en technologieën, met goede verbindingen naar OV-knooppunten en snelwegen. Grootschalige bedrijvigheid krijgt ruimte in de grotere dorpen, terwijl kleinere dorpen zich richten op recreatieve economische ontwikkeling die past bij hun landelijke karakter. In het landelijke gebied worden functies gescheiden, met ruimte voor grootschalige recreatie en agrarische ontwikkeling.	- Kans op versterking van kernmerken kleine dorpen door kleine recreatieve-economische ontwikkelingen - Kans op minder stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden door inzet op duurzame industrie - Risico op verstoring archeologische waarden, cultuurlandschap, ruimtelijke kwaliteit, N2000 en biodiversiteit door grootschalige uitbreiding bedrijvigheid 	- Kans op meer economisch aanbod, recreatieve overnachtingslocaties & voorzieningen, ontmoetingsplekken en meer OV-reizigers. - Door grootschalige uitbreiding van bedrijvigheid ontstaat de volgende risico’s: 1) meer hittestress en wateroverlast. 2) meer geluidhinder, luchtvervuiling, trilhinder, verkeersongelukken en doorstromings-knelpunten 3) Verstoring van de bodemkwaliteit, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit en ontplofbare oorlofsresten
Sterke en gezonde dorpen De gemeente Rheden bevindt zich tussen de verstedelijkte Middenstad en het landelijke Kransland, met een balans tussen infrastructuur en natuur. In Velp, Rheden en Dieren wordt woningbouw geconcentreerd rond OV-knooppunten, met compacte hoogbouw die economische groei stimuleert en groene infrastructuur versterkt. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren richten zich op natuur, recreatie en biodiversiteit als kern van hun ontwikkeling. In het landelijke gebied blijft landbouw efficiënt door gescheiden functies, terwijl natuur en recreatie intensief worden verbonden. OV-knooppunten spelen een sleutelrol in het verbinden van bebouwde gebieden met natuurlijke omgevingen.	- Kans op versterking biodiversiteit door groene infrastructuur - Risico op verstoring van (gebouw bewoonde) diersoorten, monumenten, ruimtelijke kenmerken & kwaliteiten van de Middenstad door inbreiding met woningen - Risico op verstoring van Natura 2000-gebieden middels stikstofdepositie door grootschalige woningbouw-inbreiding. 	- Kans op minder hittestress en wateroverlast en meer groene dorpen door groene infrastructuur - Kans op toegankelijke en veilige woongebieden met meer (bereikbare) voorzieningen en (duurzame) woningen - Door inbreiding met woningbouw ontstaat de volgende risico’s in de Middenstad: 1) meer hittestress en wateroverlast. 2) meer geluidhinder, luchtvervuiling, trilhinder & externe veiligheidsrisico’s (door woningen bij spoor), verkeersongelukken en doorstromings-knelpunten
Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied De gemeente richt zich op grootschaligheid en economische efficiëntie. In Velp, Rheden en Dieren groeien de dorpen, terwijl het landelijke gebied krimpt en functies duidelijk gescheiden worden. Het landelijke gebied wordt strikt gescheiden in functies zoals landbouw, landgoederen, natuur en wateropvang, met technische innovaties om natuurimpact te beperken. Prioriteit wordt gegeven aan functies die alleen in het landelijke gebied kunnen plaatsvinden, terwijl andere functies nabij de dorpen worden gevestigd.	- Kans op versterking van de kenmerken van de dorpen door het scheiden van functies - Kans op versterking van Natura 2000-gebieden en biodiversiteit door technische maatregelen - Risico op verstoring van cultuurlandschap, Natura 2000-gebieden en biodiversiteit omdat natuur ondergeschikt is aan de behoefte voor wonen 	- Kans op versterking van landgoederen en minder externe veiligheidsrisico’s door scheiding van functies - Kans op meer agrarische bedrijvigheid en agrarische waarden door ruimte voor grootschalige landbouw op geschikte plekken - Risico op droogtestress en minder bijdrage van agrarische ondernemers aan lokale gemeenschap door scheiding van functies
Conclusie en aanbevelingen voor het vervolg - Er wordt voornamelijk afbreuk gedaan aan de <i>kernwaarden</i> met dit scenario - Dit scenario is positief voor de <i>energietransitie</i> en het <i>duurzaam economisch groeipotentieel</i> in Rheden - De impact op <i>klimaatadaptatie</i>, <i>sterke en gezonde dorpen</i> en het <i>landelijk gebied</i> heeft zowel positieve al negatieve kanten.	De gemeente kan risico's wegnemen door randvoorwaarden op te nemen: - Bij inbreidinglocaties autogebruik verminderen met bijvoorbeeld autoluwe zones, lagere parkeernormen, opties voor deelauto's, om zo de effecten van meer autogebruik weg te nemen. - Een groenblauwe norm hanteren (toevoegen van x procent) bij locaties voor woningbouw en uitbreiding van bedrijventerrein om zo hittestress en wateroverlast te minimaliseren. - Bij uitbreiding van bedrijventerreinen de randen van het terrein groen inrichten om het uitzicht op bedrijfspanden te beperken . - Bij afweging van locaties voor energie-infrastructuur rekening houden met aanwezige waarden in de bodem.	

Ontwikkeling knel- en aandachtspunten

- De aspecten *hittestress*, *grondwater* en *oppervlaktewater* zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer risico’s zien in dit scenario. Er is dus sprake van een verder verslechterende trend, met de verdere uitwerking van dit scenario in de omgevingsvisie zou hier aandacht voor moeten zijn.
- Het aspect *duurzame energieopwekking* is een knelpunt, per saldo zijn er evenveel kansen als risico’s waardoor er geen verandering optreed. Ook hier zou aandacht voor moeten zijn bij verdere uitwerking.
- De aspecten *duurzame woningen*, *recreatieve verblijfslocaties*, *groen in dorpen*, *beschikbaarheid voorzieningen*, *woningaanbod en behoefte* en *agrarische bedrijven* zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer kansen zijn. Hiermee is er sprake van een verbeterende trend.
- De aspecten *geluidhinder*, *luchtkwaliteit*, *verkeersveiligheid*, *hoofdverkeerswegen*, *stations* en *bodem* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt en hebben per saldo meer risico’s waardoor het een knelpunt kan worden bij uitvoering van dit beleid.
- De aspecten *vraag- en aanbod werklocaties*, *beweegvriendelijke leefomgeving*, *landgoederen* en *ontmoeten* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt. Voor vraag- en aanbod werklocaties geldt dat er per saldo meer kansen zijn en er sprake is van een verbeterende trend. De aspecten beweegvriendelijke leefomgeving, landgoederen en ontmoeten laten per saldo evenveel kansen als risico’s zien. Deze aspecten blijven een aandachtspunt.

De effecten van scenario ‘flexibel Rheden’

	Effect op kernwaarden	Effect op omgevingsaspecten
Ruimte voor klimaatadaptatie De gemeente richt zich op flexibiliteit bij klimaatverandering, zodat aanpassingen snel kunnen worden doorgevoerd. In Velp, Rheden en Dieren investeren bedrijven en overheden vooral in kortetermijnoplossingen, waardoor dorpen zich snel kunnen aanpassen met tijdelijke maatregelen zoals flexibele wateropvang en groene parken. In De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren ligt de nadruk op snelle noodmaatregelen, zoals zandzakken ter bescherming tegen wateroverlast. In het landelijke gebied worden bij droogte noodpompen ingezet om water vanuit de IJssel aan te voeren, precies waar en wanneer het nodig is. Daarnaast speelt tijdelijk gebruik van buitendijks gebied voor waterberging en andere noodmaatregelen een cruciale rol in de strategie.	<i>Geen kansen en risico's</i> 	- Kans op minder droogte door noodpompen, maar dit is enkel een tijdelijke oplossing - Risico op droogte en wateroverlast als noodmaatregelen niet voldoende impact hebben
Ruimte voor energietransitie De gemeente zet slimme netwerken en digitale technologie in voor efficiënte energieverdeling, opslag en verbruik. In Velp, Rheden en Dieren versnellen innovaties zoals energieopslag en smart grids de energietransitie, waardoor dorpen snel nieuwe functies kunnen toevoegen. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren lopen voorop in flexibiliteit door off-grid oplossingen en lokale energiediensten zoals REDO's. In het landelijke gebied worden agrarische gronden tijdelijk gebruikt voor energieopwekking en opslag, met biograndstoffen als aanvullende bron. Voormalige agrarische bedrijven ontwikkelen zich tot off-grid woongemeenschappen, terwijl aquathermie flexibel wordt ingezet waar ruimte beschikbaar is.	- Risico op verstoring archeologische waarden en cultuurlandschap door (aanleg van) energievoorzieningen - Risico op verstoring van cultuurhistorische panden en biodiversiteit door zon op dak en zon- en windenergie in het buitengebied 	- Kans op duurzame energieopwekking en meer veerkracht van wijken door off-grid woongemeenschappen - Risico op verstoring van de bodemkwaliteit en ontplofbare oorlofsresten door aanleg van nieuwe kabels voor duurzame opwekking - Risico op meer geluidhinder en externe veiligheidsrisico's door opwek met windmolens
Duurzaam economisch groeipotentieel De gemeente focust op gebruik boven bezit, wat de belevingseconomie stimuleert. In Velp, Rheden en Dieren werken innovatieve bedrijven samen in flexibele allianties, met nadruk op digitalisering en hergebruik binnen de maakindustrie. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren groeien digitaal, waardoor wonen minder gebonden is aan OV-knooppunten en functies verspreid door het landschap ontstaan. In het landelijke gebied speelt de landbouw in op biograndstoffen, terwijl off-grid woongemeenschappen opkomen, soms volledig zelfvoorzienend. Deze aanpak vergroot de flexibiliteit en adaptiviteit van de regio.	<i>Geen kansen en risico's</i> 	- Kans op economische impuls met meer innovatieve bedrijvigheid - Kans op meer circulaire bedrijvigheid en toekomstbestendige agrarische bedrijvigheid - Risico dat er wel vraag maar geen aanbod is voor intensievere bedrijvigheid
Sterke en gezonde dorpen De gemeente bevordert flexibiliteit in functies, wat zorgt voor meer vrijheid en een betere verdeling binnen de regio. Om de gezondheid van bewoners te verbeteren, wordt ingezet op preventie met digitale oplossingen zoals leefstijlapps en online huisartsdiensten. In Velp, Rheden en Dieren vormt een digitaal netwerk de basis voor snelle ontwikkelingen, terwijl tijdelijke bestemmingen en functiemenging wonen, werken, groen en recreatie combineren. De kleinere dorpen, zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren, richten zich vooral op wonen en recreatie, wat bijdraagt aan gezonde steden en regio's. In het landelijke gebied is er overloopruiimte voor tijdelijke opvang van stedelijke functies zoals wonen en werklocaties wanneer er binnen de dorpen onvoldoende ruimte is.	Risico op verstoring van cultuurlandschap, ruimtelijke kwaliteit/kenmerken, Natura 2000-gebieden en biodiversiteit door tijdelijke, flexibele functies op allerlei plekken 	- Kans op beter beschikbare voorzieningen en veerkrachtige wijken door online zorg en digitaal netwerk - Risico op meer geluidhinder, externe veiligheidsrisico's door nieuwe functies
Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied De gemeente stimuleert flexibiliteit en functiemenging, waardoor er veel vrijheid is om nieuwe functies toe te voegen. In Velp, Rheden en Dieren wordt hoogproductieve landbouw gecombineerd met distributiefaciliteiten op bedrijventerreinen, terwijl OV-knooppunten ook recreatief worden benut via tijdelijke bewegwijzering naar pop-up natuur. De kleinere dorpen, zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren, krijgen meer pop-up natuur die verweven is met recreatieve verbindingen. Het landelijke gebied kent een diverse mix van functies, zoals voedselbossen, off-grid wonen en tijdelijke initiatieven zoals guerilla-gardening en volkstuinen. Grootschalige, intensieve landbouw is flexibel ingericht.	- Kans op versterking van biodiversiteit door pop-up natuur - Risico op verstoring van cultuurlandschap door tijdelijke, flexibele functies in het buitengebied - Risico op verstoring van Natura 2000-gebieden en biodiversiteit door intensieve landbouw (veehouderijen) 	- Kans op betere beleving van recreatieve verbindingen door pop-up natuur - Kans op meer agrarische bedrijvigheid door ruimte voor intensievere landbouw - Risico op droogtestress, luchtvervuiling, bodem-, grondwater- en oppervlaktewater vervuiling door gebruik van meststoffen bij intensievere landbouw
Conclusie en aanbevelingen voor het vervolg - Er wordt voornamelijk afbreuk gedaan aan de <i>kernwaarden</i> met dit scenario. - Dit scenario is positief voor de <i>energietransitie</i> en het <i>duurzaam economisch groeipotentieel</i> in Rheden - De impact op <i>klimaatadaptatie</i>, <i>sterke en gezonde dorpen</i> en het <i>landelijk gebied</i> heeft zowel positieve al negatieve kanten.	De gemeente kan risico's wegnemen door randvoorwaarden op te nemen: - Niet zomaar overal tijdelijke/flexibele functies toe laten, maar door juist meer te sturen op geschikte/passende locaties. - Passende locaties zoeken voor opwekking van zon- en windenergie op locaties waar dit geen impact heeft op het aanzicht van het landschap en beschermde dorpsgezichten. Bij windenergie kan rekening gehouden worden met afstand tot woningen om geluidhinder en externe veiligheidsrisico's te verkleinen. - Slechts beperkte uitbreiding van intensieve veehouderij toestaan om zo de omgevingseffecten te beperken.	

Ontwikkeling knel- en aandachtspunten

- De aspecten *grondwater* en *oppervlaktewater* zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer risico's zien in dit scenario. Er is dus sprake van een verder verslechterende trend, met de verdere uitwerking van dit scenario in de omgevingsvisie zou hier aandacht voor moeten zijn.
- De aspecten *hittestress*, *duurzame woningen*, *recreatieve verblijfslocaties*, *groen in dorpen* en *woningaanbod en behoefte* zijn in de huidige situatie een knelpunt, per saldo zijn er evenveel kansen als risico's waardoor er geen verandering optreedt. Ook hier zou aandacht voor moeten zijn bij verdere uitwerking.
- De aspecten *duurzame energieopwekking*, *beschikbaarheid voorzieningen* en *agrarische bedrijven* zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer kansen zien. Hiermee is er sprake van een verbeterende trend.
- De aspecten *wateroverlast*, *geluidhinder*, *luchtkwaliteit* en *bodem* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt en hebben per saldo meer risico's waardoor het een knelpunt kan worden bij uitvoering van dit beleid.
- De aspecten *vraag- en aanbod werklocaties*, *dorpskernen*, *veerkrachtige wijken*, *verkeersveiligheid*, *beweegvriendelijke leefomgeving*, *ontmoeten*, *hoofdverkeerswegen*, *stations* en *landgoederen* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt. Per saldo zijn er evenveel kansen als risico's, deze aspecten blijven een aandachtspunt.
- Het aspect *veerkrachtige wijken* is in de huidige situatie een aandachtspunt, hiervoor geldt dat er per saldo meer kansen zijn en er sprake is van een verbeterende trend.

De effecten van scenario ‘groen Rheden’

	Effect op kernwaarden	Effect op omgevingsaspecten
Ruimte voor klimaatadaptatie Water en bodem bepalen de ruimtelijke inrichting binnen de gemeente. In Velp, Rheden en Dieren wordt een blauwgroen netwerk ontwikkeld om biodiversiteit en waterbeheer te versterken, terwijl woningbouw in slappe of natte gebieden wordt vermeden, waardoor woningen langzaam verschuiven naar hogere gronden. De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren behouden en versterken hun groene dooradering, waardoor water en natuur meer ruimte krijgen. In het landelijke gebied krijgt de IJssel meer stroomruimte, worden uiterwaarden uitgebreid en multifunctionele dijken ingericht als recreatie- en natuurgebieden. De landbouw past zich aan klimaatextremen aan met droogteresistente gewassen, terwijl overtollig regenwater bovenop de stuwwal wordt vastgehouden met natuurlijke maatregelen.	- Kans op versterking van cultuurlandschap en biodiversiteit door groenblauwe dooradering - Eenzijds kans op versterking van Natura 2000-gebieden. Met overstromingsgebieden zal vernatting plaatsvinden, wat ruimte biedt voor habitats en soorten die gedijen bij natte omstandigheden. Anderzijds is dit gelijktijdig een risico voor habitats en soorten die juist gedijen bij drogere omstandigheden. - Risico op verstoring van archeologische waarden door de aanleg van groenblauwe dooradering 	- Kans op minder hittestress, wateroverlast, droogte en meer groen in de dorpen door groenblauwe dooradering in de dorpen en het buitengebied - Kans op minder uitspoeling en zo verbetering van oppervlaktewaterkwaliteit door duurzame landbouwmethoden Risico op verstoring van ontplofbare oorlogsresten en bodemkwaliteit door de aanleg van groenblauwe dooradering
Ruimte voor energietransitie De gemeente richt zich op lokale energieopwekking en -gebruik binnen gemeenschappen. In Velp, Rheden en Dieren wordt een circulaire economie gestimuleerd, waarbij energiecoöperaties duurzame projecten beheren en daken optimaal worden benut voor zonne-energie. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren organiseren hun eigen energiecoöperaties, met ondersteuning van de gemeente. In het landelijke gebied worden wind- en zonne-energie vermeden om natuur en landschap te behouden, terwijl geothermie en biomassa als duurzame bronnen dienen. Energie wordt elders opgewekt en via netwerken verdeeld naar de gebruikers in dorpen en wijken.	Risico op verstoring archeologische waarden en cultuurlandschap door (aanleg van) energievoorzieningen Risico op verstoring van cultuurhistorische panden en biodiversiteit door zon op dak 	- Kans op duurzame energieopwekking en meer veerkracht van wijken door energiecoöperaties in ieder dorp - Kans op een circulaire economie door meer hergebruik en recycling Risico op verstoring van de bodemkwaliteit en ontplofbare oorlogsresten door aanleg van nieuwe kabels voor duurzame opwekking
Duurzaam economisch groeipotentieel De gemeente legt de nadruk op nabijheid en consuminderen. In Velp, Rheden en Dieren neemt het ruimtebeslag van bedrijventerreinen af door minder materiële consumptie, terwijl er juist meer ruimte nodig is voor upcycling, maakindustrie en grondstoffenbanken. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren hebben sterke verbindingen nodig naar de grotere dorpen, waar voorzieningen geconcentreerd zijn. Het landelijke gebied richt zich op de productie van biograndstoffen. Zo ontstaat een efficiënte en duurzame verdeling van functies binnen de regio.	<i>Geen kansen en risico's</i> 	- Kans op economische impuls en circulaire bedrijvigheid en betere verbindingen met OV-knooppunten met meer treinreizigers - Eenzijds kans op meer (bereikbare) voorzieningen en ontmoetingsplekken in de grote dorpen. Anderzijds, daardoor minder voorzieningen en ontmoetingsplekken in de kleine dorpen. Risico dat er wel vraag maar geen aanbod is voor intensievere bedrijvigheid
Sterke en gezonde dorpen De gemeente zet natuurlijke oplossingen centraal in ontwikkelingen. In Velp, Rheden en Dieren worden OV-knooppunten verdicht binnen bestaande dorpsgrenzen, met aandacht voor groen, leefbaarheid en sociale cohesie. Wonen, werken en recreëren worden dichtbij elkaar georganiseerd, en groene infrastructuur, zoals parken en groene daken, wordt uitgebreid.	- Kans voor versterking biodiversiteit door groene infrastructuur Risico op verstoring van monumenten, ruimtelijke kwaliteit/kenmerken, Natura 2000-gebieden en biodiversiteit door inbreiding. 	- Kans op minder hittestress en wateroverlast en meer groene dorpen door groene infrastructuur - Kans op toegankelijke en veilige woongebieden met meer (bereikbare) voorzieningen en (duurzame) woningen Door inbreiding met woningbouw ontstaat de volgende risico's : 1) meer hittestress en wateroverlast. 2) meer geluidhinder, luchtvervuiling, trilhinder & externe veiligheidsrisico's (door woningen bij spoor), verkeersongelukken en doorstromings-knelpunten
Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied De gemeente focust op consuminderen. In Velp, Rheden en Dieren ondersteunt kringlooplandbouw de lokale afzetmarkt. De kleinere dorpen behouden hun huidige dorpsgrenzen en gebruiken groen om overstromingsrisico's te verminderen, zonder nieuwe bebouwing op kwetsbare locaties. In het landelijke gebied staan biodiversiteit en ecologische balans centraal, met ruimte voor permacultuur en agroforestry. Agrarische ontwikkelingen dragen actief bij aan het verbeteren van de natuurkwaliteit.	Kans op versterken van biodiversiteit door natuurinclusieve landbouw met ruimte voor ecologische balans 	- Kans op verbetering van de bodem-, grondwater- en oppervlaktewaterkwaliteit en minder droogtestress door inzet op kringlooplandbouw. Hierdoor ontstaan ook meer toekomstbestendige agrarische bedrijven - Kans op bijdrage aan lokale gemeenschap door afzetmarkt in de dorpen
Conclusie en aanbevelingen voor het vervolg - De kernwaarde <i>fraaie natuur en landschappen</i> wordt mogelijk versterkt met dit scenario. Aan de kernwaarden <i>rijke cultuurhistorie en dorpen met eigen identiteit</i> wordt afbreuk gedaan doordat er per saldo meer risico's op negatieve effecten zijn. - Dit scenario biedt op alle omgevingsthema's kansen op positieve effecten	De gemeente kan risico's wegnemen door randvoorwaarden op te nemen: - Bij inbreidinglocaties autogebruik verminderen met bijvoorbeeld autoluwe zones, lagere parkeernormen, opties voor deelauto's, om zo de effecten van meer autogebruik weg te nemen. - Een groenblauwe norm hanteren (toevoegen van x procent) bij locaties voor woningbouw om zo hittestress en wateroverlast te minimaliseren. - Bij afweging van locaties voor energie-infrastructuur rekening houden met aanwezige waarden in de bodem.	

Ontwikkeling knel- en aandachtspunten

- Voor geen enkel aspect dat in de huidige situatie en knelpunt is, is er sprake van per saldo meer risico's en een verslechterende trend.
- Het aspect *recreatieve verblijfslocaties* is in de huidige situatie een knelpunt, per saldo zijn er evenveel kansen als risico's waardoor er geen verandering optreed. Hier zou aandacht voor moeten zijn bij verdere uitwerking van dit scenario.
- De aspecten *hittestress, duurzame energieopwekking, duurzame woningen, groen in dorpen, beschikbaarheid voorzieningen, woningaanbod en behoefte, grondwater, oppervlaktewater en agrarische bedrijven* zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer kansen zijn. Hiermee is er sprake van een verbeterende trend.
- De aspecten *geluidhinder, luchtkwaliteit en verkeersveiligheid* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt en laten per saldo meer risico's dan kansen zien. Er is sprake van een verslechterende trend waarmee het een knelpunt kan worden bij uitvoering van het beleid uit dit scenario.
- De aspecten *dorpskernen, vraag- en aanbod werklocaties, ontmoeten, hoofdverkeerswegen, bodem en landgoederen* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt. Per saldo zijn er evenveel kansen als risico's, deze aspecten blijven een aandachtspunt.
- De aspecten *wateroverlast, beweegvriendelijke leefomgeving, veerkrachtige wijken* en *stations* zijn in de huidige situatie een aandachtspunt, hiervoor geldt dat er per saldo meer kansen zijn en er sprake is van een verbeterende trend.

De effecten van scenario ‘geworteld Rheden’

	Effect op kernwaarden	Effect op omgevingsaspecten
Ruimte voor klimaatadaptatie De gemeente zet kleinschaligheid en functiemenging centraal, waarbij oplossingen vooral lokaal worden gevonden. In Velp, Rheden en Dieren ontstaat een netwerk van groen en wateropvang binnen de wijken, onderhouden door de inwoners. De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren koesteren hun kleinschaligheid, waarbij bewoners zelf openbaar groen en wateropvang organiseren. In het landelijke gebied wordt geïnvesteerd in een groen netwerk, met akkerranden en andere kleinschalige oplossingen die landbouw en natuur verweven. Cultuurhistorische landschappen blijven behouden, en noodzakelijke retentiegebieden worden strategisch geplaatst zonder schade aan het cultuurlandschap.	Kans op meer biodiversiteit in de dorpen door toevoegen van groen 	- Kans op minder hittestress, wateroverlast, droogte en meer groen in de dorpen door een netwerk van groen en wateropvang in de wijken en het landelijk gebied - Risico op uitspoeling van (mest)stoffen door retentiegebieden in de uiterwaarden
Ruimte voor energietransitie De gemeente streeft naar lokale energieopwekking via zon en wind, aangevuld met fossiele bronnen, waarbij regionale uitwisseling essentieel blijft. In Velp, Rheden en Dieren coördineren wijkcoöperaties de energieafstemming, met een belangrijke rol voor de gemeente en regionale coördinatie om vraag en aanbod te balanceren. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren zetten in op zelfvoorziening via off-grid oplossingen, met het regionale netwerk als back-up. In het landelijke gebied ontstaan kleine off-grid energie-eilandjes, waarbij opslag van zonne- en windenergie cruciaal is vanwege de beperkte aansluiting op het regionale netwerk. Zo wordt een flexibele en duurzame energievoorziening gewaarborgd binnen de hele regio.	- Risico op verstoring archeologische waarden door (aanleg van) energievoorzieningen - Risico op verstoring van cultuurhistorische panden, cultuurlandschap en biodiversiteit door zon op dak en zon- en windenergie in het buitengebied 	- Kans op duurzame energieopwekking en meer veerkracht van wijken door off-grid woongemeenschappen - Risico op verstoring van de bodemkwaliteit en ontplofbare oorlofsresten door aanleg van nieuwe kabels voor duurzame opwekking - Risico op meer geluidhinder en externe veiligheidsrisico's door opwek met windmolens
Duurzaam economisch groeipotentieel De gemeente richt zich op regionale netwerken, waarbij lokale bedrijven de ruimte krijgen om circulair en natuurinclusief te opereren. In Velp, Rheden en Dieren worden bedrijven en woningen gemengd, waardoor een kleinschalig netwerk van lokale vraag en aanbod ontstaat, met beperkte grootschalige bedrijvigheid. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren blijven goed verbonden met grotere dorpen en steden, waardoor voorzieningen op lokale schaal bereikbaar zijn. In het landelijke gebied passen agrarische bedrijven zich aan een lokale markt aan, met nadruk op natuurinclusieve landbouw. Natuur vormt een integraal netwerk binnen het landbouwgebied, waardoor een duurzame balans ontstaat.	- Kans op minder stikstofdepositie door kringlooplandbouw - Risico op verandering van de ruimtelijke kwaliteit/kenmerken van de dorpen door menging van functies (bedrijvigheid en wonen) 	- Kans op economische impuls met circulaire bedrijvigheid - Kans op meer (bereikbare) voorzieningen en ontmoetingsplekken op lokale schaal - Kans op minder geluidhinder, luchtvervuiling, trilhinder, verkeersongevallen en doorstromingsknelpunten door minder transport voor grootschalige bedrijvigheid - Risico dat er wel vraag maar geen aanbod is voor intensievere bedrijvigheid - Risico op geluidhinder door menging van wonen en werken (overlast van bedrijfsactiviteiten)
Sterke en gezonde dorpen De gemeente stelt lokale identiteit centraal bij kleinschalige ontwikkelingen, met zorgvuldige regionale afwegingen. In Velp, Rheden en Dieren worden kleinschalige woonwijken toegevoegd met sterke groen-blauwe dooradering, terwijl het landelijk gebied ruimte biedt aan kleine gehuchten binnen bestaande bebouwing. Dorpsranden bieden plek aan volkstuinen en andere kleinschalige functies, waarbij identiteit leidend is. In De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren wordt het groen-blauwe netwerk verder ontwikkeld, waarbij lokale identiteit bepalend blijft. Nieuwe gehuchten in het landelijke gebied moeten passen binnen de landschapsidentiteit, waarbij open uiterwaarden minder geschikt zijn voor bebouwing dan bestaande linten zoals Worth Rheden.	- Kans op versterking van ruimtelijke kwaliteit door kleinschalige uitbreiding van dorpen passend bij de lokale identiteit - Kans op versterken van biodiversiteit door groenblauw raamwerk - Risico op verstoring van archeologische waarden en biodiversiteit door kleinschalige uitbreiding van woonwijken 	- Kans op meer groen in de dorpen door de aanleg van groenblauw raamwerk - Risico op verstoring van ontplofbare oorlofsresten door kleinschalige uitbreiding van woonwijken
Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijke gebied De gemeente richt zich op kleinschalige ontwikkelingen in het landelijk gebied. In Velp, Rheden en Dieren vervlechten dorpsranden met het landelijke gebied, waar lokale netwerken en streekproductenmarkten ontstaan. De kleinere dorpen zoals De Steeg, Ellecom, Spankeren en Laag Soeren behouden hun sterke verbinding met de natuur, en nieuwe ontwikkelingen moeten bij de identiteit van de plek passen. In het landelijke gebied vormen groen en water de basis, verweven met landbouwpercelen, agrarische bedrijven en kleinschalige woongehuchten.	Geen kansen en risico's 	- Kans op betere recreatieve verbindingen door de dorpen te verbinden met het landschap - Kans op meer agrarische waarden met een bijdrage aan de lokale gemeenschap door inzet op een lokale afzetmarkt in de dorpen
Conclusie en aanbevelingen voor het vervolg - De kernwaarde <i>rijke cultuurhistorie</i> laat in dit scenario per saldo veel risico's zien. Voor de kernwaarden <i>dorpen met eigen identiteit</i> en <i>fraaie natuur en landschappen</i> zijn er per saldo evenveel risico's als kansen. - Dit scenario is positief voor <i>klimaatadaptatie</i>, de <i>energietransitie</i> en het <i>duurzaam economisch groeipotentieel</i> in Rheden - De impact op <i>sterke en gezonde dorpen</i> en het <i>landelijk gebied</i> heeft zowel positieve al negatieve kanten.	De gemeente kan risico's wegnemen door randvoorwaarden op te nemen: - Bij afweging van locaties voor energie-infrastructuur en kleinschalige uitbreiding van woningen rekening houden met aanwezige waarden in de bodem. - Passende locaties zoeken voor opwekking van zon- en windenergie op locaties waar dit geen impact heeft op het aanzicht van het landschap en beschermde dorpsgezichten. Bij windenergie kan rekening gehouden worden met afstand tot woningen om geluidhinder en externe veiligheidsrisico's te verkleinen. - Bij het toelaten van menging wonen en werken; uitgangspunten opnemen dat er geen zwarte bedrijfsfuncties toegestaan zijn die o.a. voor geluidoverlast kunnen zorgen.	
Ontwikkeling knel- en aandachtspunten - Het aspect <i>oppervlaktewater</i> is in de huidige situatie een knelpunt en laat per saldo meer risico's zien. Er is dus sprake van een verder verslechterende trend, met de verdere uitwerking van dit scenario in de omgevingsvisie zou hier aandacht voor moeten zijn. - De aspecten <i>duurzame woningen</i>, <i>recreatieve verblijfslocaties</i>, <i>woningsaanbod</i> en <i>behoefte</i> en <i>grondwater</i> is in de huidige situatie een knelpunt, per saldo zijn er evenveel kansen als risico's waardoor er geen verandering optreed. Hier zou aandacht voor moeten zijn bij verdere uitwerking van dit scenario. - De aspecten <i>hittestress</i>, <i>duurzame energieopwekking</i>, <i>groen in dorpen</i>, <i>beschikbaarheid voorzieningen</i> en <i>agrarische bedrijven</i> zijn in de huidige situatie een knelpunt en laten per saldo meer kansen zijn. Hiermee is er sprake van een verbeterende trend. - De aspecten <i>geluidhinder</i> en <i>bodem</i> zijn in de huidige situatie een aandachtspunt en laten per saldo meer risico's dan kansen zien. Er is sprake van een verslechterende trend waarmee het een knelpunt kan worden bij uitvoering van het beleid uit dit scenario. - De aspecten <i>dorpskernen</i>, <i>vraag- en aanbod werklocaties</i>, <i>beweegvriendelijke leefomgeving</i>, <i>stations</i> en <i>landgoederen</i> zijn in de huidige situatie een aandachtspunt. Per saldo zijn er evenveel kansen als risico's, deze aspecten blijven een aandachtspunt. - De aspecten <i>wateroverlast</i>, <i>luchtkwaliteit</i>, <i>verkeersveiligheid</i>, <i>ontmoeten</i>, <i>veerkrachtige wijken</i> en <i>hoofdverkeerswegen</i> zijn in de huidige situatie een aandachtspunt, hiervoor geldt dat er per saldo meer kansen zijn en er sprake is van een verbeterende trend.		

Totaaloverzicht effecten scenario's

Hieronder is per beleidsuitspraak een overzicht gegeven van de effecten bij de verschillende scenario's. Wat opvalt is dat de ene uitspraak duidelijk meer effecten laat zien dan andere uitspraken, bijvoorbeeld in het geval van ‘sterke en gezonde steden en dorpen’ en ‘ruimte voor klimaatadaptatie’. Ook tussen scenario's zijn duidelijke verschillen te zien. Belangrijk voor de verdere uitwerking richting een voorkeursscenario is om de verschillende beleidsuitspraken onderling met elkaar af te wegen en de achterliggende redenering te volgen om te kijken of aanwezige negatieve effecten gemitigeerd kunnen worden.

Ondernemend Rheden

Flexibel Rheden

Groen Rheden

Geworteld Rheden

Ruimte voor klimaatadaptatie

Totaal aantal kansen en risico's **3** **4**

Totaal aantal kansen en risico's **0,5** **1,5**

Totaal aantal kansen en risico's **7,5** **3,5**

Totaal aantal kansen en risico's **5** **1**

Wat valt er op?

- Het scenario *Flexibel Rheden* heeft het minste impact (zowel niet positief als negatief)
- Het scenario *Ondernemend Rheden* heeft overwegend negatieve impact
- Scenario's *Groen Rheden* en *Geworteld Rheden* hebben beide overwegend positieve impact

Ruimte voor energietransitie

Totaal aantal kansen en risico's **1** **5**

Totaal aantal kansen en risico's **2** **8**

Totaal aantal kansen en risico's **3** **5**

Totaal aantal kansen en risico's **2** **8**

Wat valt er op?

- Alle vier de scenario's hebben negatieve impact op de *kernwaarden*
- Alle vier de scenario's veroorzaken risico's voor *sterke en gezonde dorpen* en het *landelijk gebied*
- Het scenario *Groen Rheden* scoort het meest positief ten opzichte van de andere scenario's

Duurzaam economisch groeipotentieel

Totaal aantal kansen en risico's **5** **15**

Totaal aantal kansen en risico's **2,5** **0,5**

Totaal aantal kansen en risico's **12** **2**

Totaal aantal kansen en risico's **11,5** **2,5**

Wat valt er op?

- Het scenario Ondernemend Rheden veroorzaakt de meeste risico's ten opzichte van de andere scenario's en heeft overwegend een negatieve impact
- De scenario's *Flexibel Rheden* en *Groen Rheden* hebben de minste impact (zowel niet positief als negatief)
- Het scenario *Geworteld Rheden* heeft overwegend positieve impact

Sterke en gezonde dorpen

Totaal aantal kansen en risico's **9,5** **10,5**

Totaal aantal kansen en risico's **2,5** **7,5**

Totaal aantal kansen en risico's **8,5** **9,5**

Totaal aantal kansen en risico's **2,5** **2,5**

Wat valt er op?

- Alle scenario's hebben een negatieve impact op de *rijke cultuurhistorie*
- Het scenario *Geworteld Rheden* heeft de minst negatieve impact

Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Totaal aantal kansen en risico's **5,5** **3,5**

Totaal aantal kansen en risico's **2** **9**

Totaal aantal kansen en risico's **7** **0**

Totaal aantal kansen en risico's **1** **0**

Wat valt er op?

- Scenario's *Groen Rheden* en *Geworteld Rheden* hebben een positieve impact
- Het scenario *Flexibel Rheden* heeft de meest negatieve impact